

Justitiedepartementet**Raminstruktion för det svenska civila beredskapsarbetet inom ramen för Nato/PFF****Regeringens beslut**

Regeringen beslutar att bifogad raminstruktion för det civila beredskapsarbetet inom ramen för samarbetet med Nato och Partnerskap för fred (PFF) ska gälla för berörda aktörer. Denna raminstruktion ersätter den som beslutades av regeringen den 22 juni 2017 (Ju2017/05646/SSK).

Ärendet

Sveriges samarbete med Nato sker inom ramen för Partnerskap för fred (PFF). Raminstruktionen gäller för berörda myndigheter som representerar Sverige i de aktiviteter som bedrivs inom ramen för Natos civila beredskapsarbete. Raminstruktionen anger inriktning, prioriteringar och arbetsformer för svenskt deltagande.

Utdrag till

Statsrådsberedningen/SAM, EUK
Finansdepartementet/BA
Infrastrukturdepartementet/TP,E, ESD
Justitiedepartementet/L4, PO, EU
Utrikesdepartementet/ES
Försvarsdepartementet/SI, MFI, MFU
Näringsdepartementet/ LB
Socialdepartementet/FS
Miljödepartementet/KE
Utbildningsdepartementet/UH
Natodelegationen, Bryssel
Affärsverket svenska kraftnät
Energimyndigheten
Försvarshögskolan
Försvarsmakten
Kustbevakningen
Jordbruksverket
Livsmedelsverket
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Post- och telestyrelsen
Sjöfartsverket
Socialstyrelsen
Statens veterinärmedicinska anstalt
Strålsäkerhetsmyndigheten
Trafikverket
Transportstyrelsen
Totalförsvarets forskningsinstitut

Justitiedepartementet

Raminstruktion för det svenska civila beredskapsarbetet inom ramen för Nato/PFF

1. Inledning

Denna raminstruktion gäller för berörda myndigheter som representerar Sverige i de aktiviteter som bedrivs inom ramen för Natos civila beredskapsarbete. Raminstruktionen anger inriktning, prioriteringar och arbetsformer för svenskt deltagande. Denna raminstruktion ersätter tidigare beslutade raminstruktioner för civila beredskapsarbetet inom ramen för Nato/PFF.

2. Utgångspunkter för Sveriges samarbete med Nato

Sveriges samarbete med Nato sker inom ramen för Partnerskap för fred (PFF). I propositionen *Totalförsvaret 2021-2025* (prop. 2020/21:30) konstateras att Nato är den viktigaste manifestationen av den transatlantiska länken. Organisationen är en central aktör för europeisk säkerhet och integration samt för internationell krishantering. Att Nato upprätthåller förtroendet för de kollektiva säkerhetsgarantierna är av stor vikt. Natomedlemmarna har även enats om att stärka samhällets motståndskraft inom ett antal områden, t.ex. livsmedels-försörjning, energiförsörjning och transporter. Detta utgör även viktiga ingångsvärden i arbetet med att stärka krisberedskapen och det civila försvaret på nationell nivå.

Särskilt betydelsefull är den dialog om säkerheten i närområdet som Sverige och Finland för med Nato, där möten sker regelbundet både på politisk nivå och på tjänstemannanivå

För arbetet med det civila försvaret är Natos erfarenheter med att säkerställa samhällsviktiga funktioner värdefulla. Detta exemplifieras genom arbetet

med Natos sju civila grundläggande förmågor (*Baseline requirements for national resilience*) som utgör en central utgångspunkt i det nationella arbetet.

Sverige har sedan 2014 ett individuellt partnerskap med Nato, Enhanced Opportunities Partner (EOP). EOP utgör en möjlighet för respektive land att baserat på behov, vilja och förmåga utveckla samarbetet med Nato. Sveriges övergripande målsättningar med samarbetet inom EOP är att få till stånd regelbundna politiska dialoger i frågor av gemensamt intresse, fördjupat samarbete kring planering och genomförande av övning och utbildning samt informationsutbyte kring aktuella händelser t.ex. kopplat till Sveriges närområde.

EOP innebär för Sverige en möjlighet att utbyta erfarenheter och kunskap med Nato kring uppbyggnaden av totalförsvaret och totalförvarsplanering samt att fortsatt föra en utvecklad dialog på krisberedskapsområdet. Regeringen betonar i totalförvarspropositionen vikten av att fortsätta utveckla partnerskapet inom ramen för EOP-statusen.

Ett nytt initiativ från Nato för att förbättra partners och därmed Sveriges individuella förutsättningar är under process omnämnt som OPOP, One Partner One Plan. Målet är att partnerskap med Nato ska vara mer strategiskt, sammanhängande och effektivt.

3. Natos civila beredskapsarbete

Det civila beredskapsarbetet inom Nato är inriktat mot tre övergripande områden:

- förmågan att upprätthålla politiskt beslutsfattande och centrala ledningsfunktioner,
- säkerställandet av viktiga samhällsfunktioner och
- civilt stöd till militära verksamheter.

Utifrån dessa tre områden har Nato identifierat sju civila förmågor (*Baseline requirements for national resilience*) som ska bidra till att upprätthålla alliansens kollektiva försvarsförmåga och möta hot som utmanar den kollektiva säkerheten. Nato har tagit fram en vägledning samt utvärderingskriterier för hur den civila beredskapen ska stärkas i enlighet med förmågorna.

Förmågorna avser:

1. säkerställande av politiskt beslutsfattande och centrala ledningsfunktioner,
2. resilient energiförsörjning,

3. effektiv hantering av okontrollerade stora befolkningsrörelser,
4. resilienta system för livsmedels- och dricksvattenförsörjning,
5. hantering av stora masskadeutfall,
6. resilienta civila kommunikationssystem och
7. resilienta transportsystem.

3.1 Kommittéstruktur

Civil Emergency Planning Committee (CEPC) är Natos högsta organ för civila beredskapsfrågor. CEPC är sammanhållande inom Nato för bl.a. civil beredskapsplanering, skydd av samhällsviktiga funktioner, civilt stöd vid omfattande olyckor och kriser samt Natos hantering av hybrid- och terrorhot. Under CEPC verkar sex planeringsgrupper:

- Planeringsgruppen för transportfrågor (Transport Group, TG)
- Planeringsgruppen för livsmedels- och jordbruksfrågor (Food and Agriculture Planning Group, FAPG)
- Planeringsgruppen för hälsofrågor (Joint Health Group, JHG)
- Planeringsgruppen för civila kommunikationer (Civil Communication Planning Group, CCPG)
- Planeringsgruppen för energifrågor (Energy Planning Group, EPG)
- Planeringsgruppen för civilskyddsfrågor (Civil Protection Group, CPG)

Frågor som har bäring på den civila beredskapen kan även hanteras i andra delar av Natostrukturen, inklusive vid Natos kunskapscentrum (Centre of Excellence).

4. Inriktning för svenskt deltagande Natos civila beredskapsarbete

4.1 Grundhållning

Följande grundhållning ska vara vägledande för svenskt deltagande i Natos civila beredskapsarbete.

- De möjligheter som ett differentierat partnerskap erbjuder för att bidra till insyn och inflytande, stärkt politisk dialog, bättre operativ effekt, kostnadseffektivitet och ökad interoperabilitet bör utnyttjas i full utsträckning.
- Sverige ska verka för ökad samverkan mellan Nato och EU samt mellan Nato och andra internationella organisationer inom ramen för respektive organisations mandat.
- Sverige ska värna och ytterligare främja det transtatlantiska samarbetet. Det är av strategisk betydelse att vidmakthålla USA:s och Kanadas intresse för samarbetet med Europa.

- Sverige ska inom Natos civila beredskapsarbete främja den nordiska dimensionen.
- Sverige ska bidra till dialogen med Nato kring säkerheten i vårt närområde.
- Sverige ska eftersträva ökad svensk närvaro i relevanta Natostrukturer, bl.a. genom sekonderingar och andra former av tidsbegränsad tjänstgöring, liksom bidrag till de civila expertpoolerna.

4.2 Prioriterade områden

Samtliga berörda myndigheter ska, i sitt arbete med planeringsgrupperna och i andra relevanta forum, prioritera följande områden:

1) Utvecklingen av civilt försvar som en del av totalförsvaret

Med utgångspunkt i målet för civilt försvar ska möjligheter att utveckla vårt totalförsvaret aktivt eftersträvas och tas till vara. För det civila försvaret syftar detta till att exempelvis använda Natos erfarenheter och kunskap för att säkerställa samhällsviktiga funktioner. Tidigare redovisade förmågor (*baseline requirements*) utgör en central utgångspunkt i det nationella arbetet med att utveckla krisberedskapen och det civila försvaret och är ett viktigt ingångsvärde i arbetet med skydd av samhällsviktig verksamhet. Som en del av totalförsvaret är det angeläget att Sverige utvecklar ett psykologiskt försvar anpassat efter dagens förhållanden. Sverige bör aktivt ta del av och bidra till Natos samlade erfarenhet inom området.

2) Civil beredskapsplanering i relation till det svenska värdlandsstöddavtalet med Nato

Sverige ska kunna ge och ta emot militärt och civilt stöd. Det är avgörande för att skapa en reell möjlighet att agera tillsammans och samordnat i händelse av en kris eller krig.

Värdlandsstöddavtalet med Nato ger Sverige möjlighet att förbättra förutsättningarna för att vi effektivt ska kunna ge och ta emot militärt stöd från Nato vid kris eller krig. Ett effektivt värdlandsstöd kräver att det inom det civila försvaret säkerställs praktiska och logistiska arrangemang till stöd för militära verksamheter. Ett väl fungerande värdlandsstöd underlättar också för Sverige att vara värdland för internationella övningar.

3) Ett utvecklat samarbete i utformning och genomförande av övningar

Genom att planera och delta i övningar stärks Sveriges förmåga att motstå olika typer av kriser och hot. Genom Nato får Sverige möjlighet att delta i övningar av en storlek och komplexitet som överstiger vad som är möjligt att

organisera nationellt. Svenska myndigheter ska därför, när det stärker förmågan inom totalförsvaret och krisberedskapen, delta i planering och genomförande av de Natoövningar som Sverige deltar i.

5. Svensk representation

5.1 Civil Emergency Planning Committee (CEPC)

Regeringskansliet (Justitiedepartementet) representerar Sverige vid CEPC-plenarmöten (huvudstadsformat) med stöd av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), om inte annat anges. Sveriges delegation vid Nato representerar Sverige vid CEPC-möten i permanentformat.

5.2 Planeringsgrupper

Följande myndigheter är utsedda att representera Sverige i Natos planeringsgrupper för civil beredskap. Varje myndighet medverkar inom ramen för sitt uppdrag. Centralt för arbetet är att myndigheterna beaktar de tvärssektoriella aspekterna, då arbetet i planeringsgrupperna ofta omfattar mer än en myndighets verksamhet.

- MSB representerar Sverige i planeringsgruppen för civilskyddsfrågor.
- Trafikverket, representerar Sverige i planeringsgruppen för transportfrågor. Transportstyrelsen och Sjöfartsverket deltar i undergrupperna inom området.
- Jordbruksverket och Livsmedelsverket representerar Sverige i planeringsgruppen för livsmedels- och jordbruksfrågor.
- Socialstyrelsen representerar Sverige i planeringsgruppen för hälsofrågor.
- Energimyndigheten, representerar Sverige i planeringsgruppen för energifrågor.
- Post- och telestyrelsen representerar Sverige i planeringsgruppen för civila kommunikationer.

Övriga myndigheter som ska delta i möten utifrån agenda samt stödja arbetet är, Affärsverket svenska kraftnät, Folkhälsomyndigheten, Försvvarshögskolan, Försvvarsmakten, Kustbevakningen, Statens veterinärmedicinska anstalt, Strålsäkerhetsmyndigheten och Totalförsvarets forskningsinstitut.

6. Styrning och samordning

Respektive departement inom Regeringskansliet ansvarar för verksamhet inom de egna sakområdena som berörs av Natos civila beredskapsarbete. Justitiedepartementet ansvarar, utöver detta, också för att inom Regeringskansliet samordna och informera om frågor rörande Natos arbete med civil beredskap. Vid varje berört departement och myndighet ska det finnas minst en kontaktperson för samarbetet med Nato i civila beredskapsfrågor. Berörda departement och myndigheter ansvarar för att inom sina respektive områden säkerställa att information och lärdomar från det civila beredskapsarbetet med Nato omhändertas i arbetet med krisberedskap och civilt försvar.

Om behov av styrning och instruktion utanför denna raminstruktion föreligger, exempelvis inför möten i de olika planeringsgrupperna, ska detta beredas i vanlig ordning, d.v.s. myndigheter rådgör med sina respektive departement. Särskilda nya initiativ som myndigheter önskar ta ska alltid beredas med Regeringskansliet i syfte att säkerställa att det ligger inom ramen för regeringens politik. När myndigheterna deltar i möten i planeringsgrupperna ska en mötesrapport alltid skickas till respektive departement i Regeringskansliet.

Justitiedepartementet ansvarar för att ta fram instruktioner för CEPC-möten och för att dessa gemensamberedas inom Regeringskansliet. Svenska Natodelegationen ansvarar för återrapportering från CEPC-möten i permanentformat och MSB från möten i plenarformat (GD-format).

Mottagande av officiella dokument på möten etc. innebär ett ansvar att sprida dessa till relevanta aktörer i Sverige med beaktande av gällande regelverk kring bl.a. säkerhetsskydd och arkivering.

Frågor som tas upp i planeringsgrupperna med betydelse för totalförsvarsplanering ska hanteras samordnat genom att myndigheter som deltar i planeringsgrupperna i lämplig omfattning delar information till övriga berörda myndigheter.

Anmälan av svenska representanter till CEPC:s expertpool samordnas av MSB. Dessa anmälningar samt anmälningar till eventuella andra befattningar inom Natos civila beredskapsarbete ska ske genom Justitiedepartementet efter samråd med berörda departement och myndigheter.

MSB samordnar vid behov svenska bidrag till PFF:s planerings- och översynsprocess (PARP) som rör civil beredskapsplanering.

Kostnader för berörda myndigheters deltagande i arbete inom ramen för Natos civila beredskapsarbete hanteras inom ramen för respektive myndighets ordinarie verksamhet.

6.1 Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps samordningsansvar

Enligt 18 § förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska myndigheten samordna deltagande för de svenska myndigheter som bedriver verksamhet inom ramen för Natos civila beredskapsarbete. I detta ansvar ligger att kontinuerligt sprida relevanta dokument och information till berörda myndigheter samt inhämta underlag från berörda myndigheter inför framtagande av instruktioner. MSB ska sammankalla och leda möten i en samverkansgrupp för samarbetet med Nato om civila beredskapsfrågor. Samverkansgruppen består av de myndigheterna som ingår i planeringsgrupperna samt stödmyndigheterna.

Gruppens möten bör, i största möjliga mån, hållas i anslutning till CEPC-möte i plenarformat.

MSB ska också vid behov förse Regeringskansliet med underlag inför möten samt hålla samman vissa anmälningar kopplade till de civila myndigheternas deltagande i Natosamarbetet. I MSB:s samordningsroll ingår även att i den omfattning som krävs stödja Natodelegationen och Regeringskansliet (Justitiedepartementet) vid möten i CEPC och andra relevanta möteskonstellationer samt vid planering inför och genomförande av övningar och andra särskilda händelser.

MSB ska upprätthålla en samlad bild av svenskt deltagande i det civila beredskapsarbetet med Nato inom de tre prioriterade områden som raminstruktionen anger. MSB ska vidare upprätthålla en förteckning över kontaktpersoner på samtliga myndigheter som representerar Sverige i planeringsgrupperna samt över de personer som ingår i expertpoolerna.

Regeringskansliet (Justitiedepartementet) ska löpande informeras om MSB:s samordningsarbete.

7. Skydd och säkerhet

Svenska myndigheter som deltar i aktiviteter anordnade av Nato ansvarar för att ha kunskap om och förmåga att hantera de särskilda säkerhetskrav som finns uppställda för samarbetet, t.ex. gällande kommunikationsutrustning för spridning av information och att personal är säkerhetsprövad.

Civil förmåga utifrån 7/BR	CEPC planeringsgrupp	Svensk benämning	Ansvarigt departement	Myndighet ansvarig för SE representation
Hantering av stora masskadeutfall	Joint Health Group (JHG)	Planeringsgruppen för hälsofrågor	Socialdepartementet	Socialstyrelsen huvudansvarig
Resilienta system för livsmedels- och dricksvattenförsörjning	Food and Agriculture Planning Group (FAPG)	Planeringsgruppen för livsmedels- och jordbruksfrågor	Näringsdepartementet	Livsmedelsverket huvudansvarig Jordbruksverket deltar vid behov
Resilient energiförsörjning	Energy Planning Group (EPG)	Planeringsgruppen för energifrågor	Infrastrukturdepartementet	Energimyndigheten huvudansvarig
Resilienta civila kommunikationssystem	Civil Communications Planning Group (CCPG)	Planeringsgruppen för civila kommunikationer	Infrastrukturdepartementet	PTS huvudansvarig MSB deltar vid behov
Säkerställande av politiskt beslutsfattande och centrala ledningsfunktioner	Civil Protection Group (CPG)	Planeringsgruppen för civilskyddsfrågor	Justitiedepartementet	MSB huvudansvarig
Effektiv hantering av okontrollerade befolkningsrörelser	Civil Protection Group (CPG)	Planeringsgruppen för civilskyddsfrågor	Justitiedepartementet	MSB huvudansvarig
Resilienta transportsystem	Transport Group (TG) Sub-groups: A) Inland Surface Transportation B) Ocean shipping C) Civil Aviation	Planeringsgruppen för transportfrågor Undergrupper: A) Inlandstransporter B) Sjöfart C) Civil luftfart	Infrastrukturdepartementet	Trafikverket övergripande ansvarig för planeringsgruppen. I undergrupperna deltar utöver Trafikverket: A) Transportstyrelsen B) Sjöfartsverket och Transportstyrelsen C) Transportstyrelsen och Luftfartsverket